

แบบฟอร์มการจัดการความรู้สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้ ปี 2565

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน : กลุ่มภารกิจการพยาบาล (Day care)

หัวข้อในการจัดการความรู้ : โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

วัน/ เดือน/ ปีที่จัดการความรู้ : เมษายน - พฤษภาคม 2565

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.นายสันติ	เพชรน้อย	ตำแหน่ง	พยาบาลวิชาชีพ
2.นางสาวพรทิพย์	จรัสศักดิ์สกุล	ตำแหน่ง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
3.นายกฤษฎิกร	วังตระกูล	ตำแหน่ง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

2. หลักการและเหตุผล

เด็กวัย 3-6 ปี เป็นเด็กวัยก่อนเรียน หรือ วัยอนุบาล (pre-school) เป็นช่วงวัยหนึ่งที่สำคัญของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มมีพัฒนาการหลายด้านก้าวหน้าขึ้น ทั้งด้านการเข้าใจภาษา การสื่อสาร ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก การช่วยเหลือตนเองและการเข้าสังคม ซึ่งเป็นรากฐานที่จำเป็นของชีวิต ทำให้เด็กมีการพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง จากรายงานการคัดกรองเด็กปฐมวัย ของประเทศไทย ปี 2564 โดยกระทรวงสาธารณสุขผ่านโปรแกรม Hill Descent Control พบว่า มีเด็กกลุ่มปฐมวัยที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า จำนวน 465,528 ราย จาก 1,708,096 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.25 โดยเขตสุขภาพที่ 11 มีกลุ่มดังกล่าว 34,741 ราย จาก 141,519 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.55

นอกจากนั้นครอบครัวยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างมาก เนื่องจาก เด็กวัย 3-6 ปี จะเริ่มจดจำ ซึมซับ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากผู้ใกล้ชิดที่สุด ซึ่งก็คือครอบครัว ดังนั้น ผู้ปกครองจำเป็นต้องได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพัฒนาการ และแนวทางการดูแลส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ทั้ง 5 ด้าน อย่างมีคุณภาพต่อเนื่องได้ที่บ้าน

จากสถานการณ์ดังกล่าวในปัจจุบัน ทางสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้ จึงเล็งเห็นปัญหาพัฒนาการล่าช้า ไม่เหมาะสมตามช่วงวัย ของเด็กวัย 3-6 ปี ที่จำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน โดยผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมพัฒนาการและจัดการกับเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้าได้อย่างเหมาะสม จึงได้จัดทำ โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ของเด็กวัย 3-6 ปี ขึ้น

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก อายุ 3-6 ปีโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม
2. เพื่อให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กต่อเนื่องได้ที่บ้าน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก อายุ 3-6 ปี โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

4. เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ 80 ของเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า หลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีพัฒนาที่ดีขึ้นดีกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม
2. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องที่บ้านได้
3. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมดีกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

5. วิธีการ/ รูปแบบการจัดการความรู้

- ☒ Dialog
- ☐ Success Story Telling (SST)
- ☐ The World Cafe
- ☒ อื่นๆ กรุณาระบุ กิจกรรมกลุ่ม

6. กระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
1.การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification)	พัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นรากฐานที่จำเป็นของชีวิต ทำให้เด็กมีการพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีความรู้ พื้นฐานและการทำงานดังนี้ -ความรู้พัฒนาการ 5 ด้าน -กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก -แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง -รูปแบบการทำกิจกรรมกลุ่ม -การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าถึงโปรแกรม	คิดค้น โปรแกรมสร้างโปรแกรมกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม
2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition)	ประชุมทีม เพื่อค้นหาแหล่งความรู้ ทั้งจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี และตัวบุคคล ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และความชำนาญในการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า ได้แก่ 1.นางสาวพรทิพย์ จรุงศักดิ์สกุล 2. นายกฤษฎิกร วังตระกูล	- เป็นมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี และจากตัวบุคคล - จัดแบ่งประเภทของข้อมูล โดยแบ่งตามแหล่งที่มา ได้เป็น 2 ประเภท

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization)	จัดทำรูปแบบแหล่งข้อมูล แบบโปสเตอร์ วิดีโอ และตารางกิจกรรม	- แหล่งข้อมูลอยู่ในระบบออนไลน์ สารสืบค้นจากฐานข้อมูลสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้
4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement)	นำข้อมูลที่ได้รับ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี มาประยุกต์ใช้กับข้อมูลชุดความรู้ของผู้เชี่ยวชาญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ -นำความรู้ที่เกิดจากการวิเคราะห์ ไปใส่ในตารางกิจกรรม ของโปรแกรม ในแต่ละวัน เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย ทั้งบุคลากรขององค์กร และผู้ปกครอง	-โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม จัดทำเป็นรูปแบบของตารางกิจกรรม ในแต่ละวัน แบ่งเป็น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ในแต่ละวันกิจกรรมจะแตกต่างกันออกไป แต่จะส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 5 ด้าน ร่วมกับการให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่บ้าน
5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access)	จัดทำ โปสเตอร์ และวิดีโอ เพื่อช่วยต่อการเข้าถึงข้อมูล ดังนี้ -เชิญชวนผู้ปกครองที่สนใจในโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม โฟสในสื่อสาธารณะ เช่น Facebook, Line official, เพจของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้ และผู้ปกครองที่พบบุตรหลานมารับการรักษาที่สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้	ผู้ปกครองและบุคลากรในองค์กร เข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว เนื่องจากมีเบอร์ ที่อยู่ ติดต่อชัดเจน และมีผู้เชี่ยวชาญของสถาบันให้คำปรึกษา

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
	-สำหรับบุคลากรในองค์กร นำเสนอ โปรแกรม ผ่านทาง Line ของสถาบัน สุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้	
6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยน ความรู้ (Knowledge Access)	จัดทำระบบพี่เลี้ยงภายในกลุ่มการ พยาบาล โดยการให้พยาบาลวิชาชีพ เรียนรู้งานส่งเสริมพัฒนาการ ในการทำ กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดย ผู้ปกครองมีส่วนร่วม จากผู้นำ (Leader)การทำกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เพื่อพัฒนา ศักยภาพของพยาบาลวิชาชีพ	-พยาบาลวิชาชีพ สลับชั้นไปเรียนรู้ กระบวนการทำกลุ่มส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดย ผู้ปกครองมีส่วนร่วม
7. การเรียนรู้ (knowledge Access)	-พัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลเด็กที่มี พัฒนาการล่าช้าไม่เหมาะสมตามวัย อายุ 3-6 ปี -ผู้รับบริการเข้าถึงระบบบริการได้ง่าย สะดวก รวดเร็วมากขึ้น -เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร กลุ่มการพยาบาลการดูแลเด็กที่มี พัฒนาการล่าช้า ไม่เหมาะสมตามวัย	อยู่ระหว่างดำเนินการ

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปลงจากกระบวนการจัดการความรู้)

ความร่วมมือของผู้ปกครอง

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาระบุหลักฐาน)

- ☐ คู่มือ
- ☐ แผ่นพับ
- ☒ โปสเตอร์
- ☒ วิดีโอ
- ☒ โปรแกรมหรือระบบต่างๆ

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

อยู่ระหว่างนำโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมไปใช้

10. After Action Review (AAR)

อยู่ระหว่างการทำงาน

11. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

